

Søk om dispensasjon og annullering

Her finner du alt du trenger å vite for å søke om dispensasjoner og annulleringer.

REGELVERK

SIST ENDRET: 23.06.2022

Er du forsker?

[Her finner du informasjon om søknad om dispensasjon - utlevering av personopplysninger](#)

Dispensasjon fra eksamen og vitnemål

Les om vår dispensasjonspraksis fra teorieksamen og kravene til vitnemål.

[Les mer om hvilke dispensasjoner vi gir](#)

1. Hva er dispensasjon og annullering?

Vi kan gi dispensasjon fra enkelte regler i forskrift til opplæringsloven og i forskrift til friskoleloven. Dersom det foreligger formelle feil kan vi annullere eksamen. Det kan for eksempel være

- dispensasjon til å skrive ut vitnemål til tross for feil fag- og timesammensetning
- dispensasjon til å skrive ut vitnemål til tross for for få eller feil eksamener
- annullering av eksamen på grunn av formelle feil

Når kan skolen eller fylkeskommunen annullere eksamen selv?

Hvis elever eller privatister har fusket eller forsøkt å fuske på eksamen, kan skolen eller fylkeskommunen selv annullere eksamen.

Husk på følgende:

- Eleven eller privatisten har alltid rett til å fullføre eksamen.
- Annullering av eksamen er et enkeltvedtak.
- Eleven eller privatisten skal ha mulighet til å uttale seg muntlig før enkeltvedtaket.
- Rektor kan annullere eksamen for elever.
- Fylkeskommunen kan annullere eksamen for privatister.
- Dersom eksamen blir annullert faller standpunktkarakteren bort.
- Elev eller privatist som har fått eksamen annullert kan tidligst gå opp til ny eksamen ett år etter annulleringen, og da bare som privatist.

Hvis elever har vært oppe til eksamen i et fag der de ikke får standpunktkarakter, skal skolen selv annullere eksamen.

2. Søke om dispensasjon eller annullering

Hvem sender søknad?

- Vi ber om at skolen eller skoleeieren søker på vegne av eleven eller elevene.
- Elevene og privatistene kan også søke selv, men da kan saksbehandlingen ta lenger tid fordi vi må kontakte skole eller skoleeier.

Hvordan sender dere inn søknaden?

Vi foretrekker at dere bruker vårt elektroniske skjema.

[Søknader om annullering og dispensasjon](#)

[Skjema for ettersending av dokumentasjon](#)

Husk å orientere elevene om at dere har søkt.

Beskytt elevenes personopplysninger.

Hva skal søknaden inneholde?

- elevenes navn og fødselsnummer
- en uttalelse fra skolen eller skoleeieren om bakgrunnen for søknaden
- begrunnelsen for søknaden
- hvilke bestemmelser det søkes om dispensasjon fra og/eller hvilken eksamen som ønskes annullert
- annen relevant dokumentasjon, for eksempel kompetansebevis eller vitnemål.

Hvor lang tid tar saken å behandle?

- Dere må regne med noe saksbehandlingstid.
- Det er i utgangspunktet ingen søknadsfrist, men send søknaden så tidlig som mulig.
- Vi prioriterer søknader som gjelder elever på Vg3, som inneholder all relevant informasjon.
- Samordna opptak har frist 11. juli for import av vitnemål utstedt etter klage.
- Søknader om annullering og dispensasjon som kommer inn til Utdanningsdirektoratet **senest 21. juni 2022**, vil bli avgjort i tide til at skolene kan skrive ut vitnemål innen fristen til Samordna opptak.

3. Når eleven har fått vedtaket

Hvis eleven vil klage på vedtaket

Avgjørelsen i en sak om annullering og/eller dispensasjon er et enkeltvedtak og elever og privatister har rett til å klage. Skole og/eller skoleier kan klage på elevens eller privatistens vegne dersom det foreligger fullmakt.

- Klager i saker som er avgjort av Utdanningsdirektoratet sendes Utdanningsdirektoratet.
- Hvis vi fastholder vårt vedtak sendes klagen videre til Kunnskapsdepartementet for endelig avgjørelse.
- Hvis rektor eller skoleeier har annullert eksamen på grunn av fusk, er det statsforvalteren som er klageinstans.
- Klager i søknader om dispensasjon fra kravet om vurdering med karakter i fremmedspråk sendes til statsforvalteren. Utdanningsdirektoratet er klageinstans.

Skrive ut vitnemål

- Hvis vi gir dispensasjon, må skolen skrive ut vitnemål eller nytt vitnemål.
- Vedtaket vårt skal ligge som et vedlegg til vitnemålet.
- For at vitnemålet skal godkjennes av Samordna opptak, må dere føre inn saksnummeret vårt med fire eller fem siffer. Har nummeret færre siffer, legg til ett eller flere nuller foran saksnummeret.

Vår hjemmel

Utdanningsdirektoratet er gitt hjemmel til å

- dispensere fra enkelte av reglene i forskrift til opplæringsloven og forskrift til friskoleloven i særlige tilfeller, jf. forskrift til opplæringsloven § 23-1 og forskrift til friskoleloven § 3-38
- annullere eksamen, ev. gi dispensasjon fra kravet om antall eksamener jf. forskrift til opplæringsloven § 3-37 og forskrift til friskoleloven § 3-35

Dispensasjon fra kravet om vurdering med karakter i fremmedspråk

Elever og tidligere elever som er sterkt rammet av dysleksi eller har spesifikke språkvansker kan søke om fritak fra kravet om "bestått" i fremmedspråk.

Andre utfordringer som ligger nær opp til dysleksi og språkvansker kan også søke om fritak fra kravet om "bestått" i fremmedspråk.

Søknad om fritak skal sendes til statsforvalteren.

Saksbehandlerinstruks - dispensasjon fra kravet om vurdering i fremmedspråk.